

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE. OKETOPA 4, 1906.

Kapenga whenua kia kaua e pangia e nga tikanga o Tekiona 117 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894"

PLUNKET, Kawana.

OTA A TE KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te rua o nga ra o Oketopa, 1906.

Tu ana i reira:

KO HIS EXCELLENCY TE KAWANA HEI TUMUAKI O TE KAUNIHERA I TAUA RA.

NOTEMEA i raro i nga tikanga o tekiona wha o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1895," kua meinga hei Ture, ka ahei te Kawana i runga i te Ota a tona Kaunihera, ki te kape atu kia kaua e pangia e nga tikanga o te tekiona tahi rau tahi tekau ma whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894" (ka kiia i muri ake nei ko "taua Ture"), mo tetahi wa poto, wa roa ranei, i runga ano i nga ritenga me nga tikanga me nga here e ata whakaaturia ana i roto i taua ota, tetahi whenua, tetahi paanga, whai taketanga ranei ahakoa kei hea e takoto ana, e ekengia ana e te mana o taua tekiona; a ka ahei hoki ia ki te kape pera atu i tetahi whenua mo te taha anake ki te tangata kei a ia e rihi ana taua whenua, mo tetahi atu tangata ranei e noho whai-tikanga ana i runga i tetahi whenua kua whakapaia e ia, kua utua ranei e ia he moni ki nga tangata Maori mo ratou taua whenua hei rihi hei hoko ranei i taua whenua i mua atu i te mananga o taua Ture: Engari kua te Ota a te Kaunihera i whakaputaina i raro i nga tikanga o tenei tekiona, e whai mana kia pau ra ano nga matama e rua i muri iho i te ra i panuitia ai i roto i te *Gazette*: Engari hoki ko ia tuku i mahia i whakaotia ranei i raro i nga tikanga o tenei tekiona me ata whakamana e te Kooti i raro i nga tikanga o te rima-tekau-ma-toru o nga tekiona o taua Ture:

A notemea kua puta te kupu a te Kaunihera Takiwa Whenua Maori o Maniapoto-Tuwharetoa, i te tekau-ma-ono o nga ra o Nowema, kotahi mano e iwa rau ma wha, i tae mai nei i te tekau-ma-rima o nga ra o Hepetema, kotahi mano e iwa rau ma ono, whakaatu mai ki te Kawana, he mea pai kia kapea te pihi whenua, tona nui e rua-tekau nga eka, nui ake iti iho ranei, e mohiotia nei te ingoa ko Ohura ki te Tonga G Nama 4M, kia kua e pangia e nga tikanga o tekiona tahi rau tahi tekau-ma-whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," he mea kia taea ai taua poraka te rihi:

Na reira, tenei His Excellency te Kawana o te Koroni o Niu Tirenī, i runga i tana whakahaerenga i nga mana kua whakataua nei ki runga ki a ia e tekiona wha o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1895," i runga hoki i te kupu tohutohu, kupu whakaae hoki a te Kaunihera Whiriwhiri o taua koroni, ka kape nei kia kua ai e tau nga tikanga o tekiona tahi rau tahi tekau-ma-whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," ki runga ki katoa tera poraka tera pihi whenua ranei kei roto i te Takiwa Ruuri o Tuhua e takoto ana, tona nui e rua-tekau nga eka, nui ake iti iho ranei, koinē te whenua e mohiotia nei te ingoa ko Ohura ki te Tonga G Nama 4M, ara ko te whenua e mau nei te whakaaturanga i roto i te ota whewehe o te Kooti Whenua Maori, i whakaputaina i te rima o nga ra o Hepetema, kotahi mano e iwa rau ma wha, ki a Tiraha Poihipi me etahi atu, he mea kia taea ai taua whenua te rihi.

ALEX. WILLIS,

Karakā o te Kaunihera Whiriwhiri.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

OTA I RARO I TEKIONA 39 O "TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1894."

I ROTO I TE KOOTI WHENUA MAORI O NIU TIRENI, TAKIWA O PONEKE.

Mo runga mo te whenua e mohiotia nei ko Wairau, Poraka XII. Wahanga 24, me tetahi ota wehewehe, i hangaia i te 4 o nga ra o Mei, 1899, i whakaurua nei te ingoa o Mere Hare Rore mo tetahi o nga tangata no ratou te whenua; me te tono a Hapareta Rore Pukekohatu ki te Tumuaki Kai-whakawa o te Kooti kua kua nei, i raro i nga tikanga o tekiona 39 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," mo runga mo reira.

NOTEMEA ko te tono kua huaina nei he mea tuku e ahau ki te Kooti Whenua Maori kia uiuia kia ripoatatia, a ripoatatia ana; a kitea ana e taua ripoata tetahi pohehe:

Na reira, tenei ahau, te Tumuaki Kai-whakawa o te Kooti Whenua Maori, i runga i te mana kua whakawhiwhia nei ki au e taua tekiona 39, ka whakataua e ahau tera ko taua ota wehewehe me whakatikatika penei, me whakakore te ingoa o Mere Hare Rore, a me whao atu te ingoa o Mere Hapareta Rore Pukekohatu ki roto ki taua ota wehewehe mo Wairau, Poraka XII, Wahanga 24.

Inahoki toku ringa, he mea tuhi i tenei te 27 o nga ra o Hepetema, 1906.

Na JACKSON PALMER,
Tumuaki Kai-whakawa.

TONO KIA WHAKAPUTAINA HE TIWHIKETE I RARO I TE TEKIONA 55, WHAKATUTURU TUKU.

Tari o te Kai-Rehita, Kihipane, 29 o Hepetema, 1906.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai kua tukua mai nga tono ki tetahi Kai-whakawa o te Kooti kia whakaputaina nga tiwhikete i raro i nga tikanga o tekiona 55 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," whakatuturu i nga tuku e mau nei te whakaaturanga i raro iho nei. Ko nga kupu whakane katoa ki te whakaputanga o aua tiwhikete me tuku mai ki ahau i roto i nga ra tekau-ma-wha i muri mai i te ra i perehia ai tenei panui.

Kihipane, 1906-32.

Na HONE PURUKINI, Kai-Rehita.

NGA TURUNGA I WHAKAHUATIA I RUNGA AKE NEI.

Nama.	Te Ahua o te tuku.	Te ra i hainatia ai.	Te ingoa o te whenua.	Nga ingoa o nga tangata e whai tikanga ana ki taua whakahaerenga.	
2242	He hoko (3-259)	..	22 o nga ra o Hepetema, 1906	Maraetaha 2, Tekiona 5	Mere Hape, Tame Arapeta, me Meriana Sheehy, ki a Alice White.
2243	He rihi (3-259)	..	21 o nga ra o Hepetema, 1906	Rota 1, Pakowhai	Pene Mataora me Tarita Mataora ki a William Currie.
2244	He mokete (3-259)	..	21 o nga ra o Hepetema, 1906	Rota 1, Pakowhai	Pene Mataora me Tarita Mataora ki a William Currie.

KOOTI WHENUA MAORI KI PONEKE A TE 12 O NGA RA O OKETOPA, 1906.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Poneke a te 12 o nga ra o Oketopa, 1906, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o te tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 29 o nga ra o Hepetema, 1906.

Na TE WARAHU, Teputi Kai-Rehita

[Poneke, 1906-42.]

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA TE TURUNGA WHENUA.

Nama.	Te ahua o te tuku.	Te ra i hainatia ai.	Te ingoa o te whenua.	Nga ingoa o nga tangata e whai tikanga ana ki taua whakahaerenga.	
1	He hoko (1906-93)	..	28 o nga ra o Mei, 1906	Ngapuketuru 5B	Taiawhio te Tau ki te Wellington Diocesan Board of Trustees.

Tangohanga o te Tamaiti hei Tamaiti Whangai i raro i Tekiona 50 o "Te Ture Whakariterite i nga Kereme Whenua Maori Whakatikatika hoki i nga Ture Maori, 1901."

Tari o te Kooti Whenua Maori,
Kihipane, 26 o Hepetema, 1906.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai kua rehitatia e ahau te tangohanga o te tamaiti hei tamaiti whangai, kua whakahuatia nei i te whakaaturanga i raro iho nei, i raro i nga tikanga o "Te Ture Whakariterite i nga Kereme Whenua Maori Whakatikatika hoki i nga Ture Maori, 1901."

Na HONE PURUKINI,
Kai-Rehita.

WHAKAATUBANGA O TE TANGOANGA.

Te Tangata e tango ana.	Te Tamaiti e tangohia ana.
Tiopira Tapahi	Tiaki Kara.

Whakatuunga i tetahi Mema o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Maniapoto - Tuwharetoa, i raro i "Te Ture Whakahaere i nga Whenua Maori, 1900," me "Te Ture Whakanohonoho Whenua Maori, 1905."

Tari o te Minita mo nga Mea Maori,
Poneke, 29 o Hepetema, 1906.

KUA pai His Excellency te Kawana ki te whakatu i runga i nga ritenga o "Te Ture Whakahaere i nga Whenua Maori, 1900," me "Te Ture Whakanohonoho Whenua Maori, 1905" :-

I a HARE HEMARA WAHANUI, o Otorohanga, hei Mema mo te Poari Whenua Maori o Maniapoto - Tuwharetoa, he riiwhi mo Hone Omipi, kua whakamutu nei i a ia.

TIMI KARA,
Minita mo nga Mea Maori.

Whakatuunga Mema Apiha Kawanatanga mo te Kaunihera Maori o te Takiwa o Maniapoto i raro i nga tikanga o "Te Ture Kaunihera Maori, 1900."

Te Tari o te Minita Maori,
Poneke, 1 o Oketopa, 1906.

KUA pai His Excellency te Kawana ki te whakatu i a

GEORGE MACFARLANE CARDNO, o Otorohanga, hei mema Apiha Kawanatanga mo te Kaunihera Maori o te Takiwa o Maniapoto i raro i nga tikanga o "Te Ture Kaunihera Maori, 1900," hei riiwhi mo A. F. Puckey, kua nukuhia.

TIMI KARA,
Minita mo nga mea Maori.

PANUITANGA.

PEEKE TIAKI MONI I NGa POUTAPETA.

1. ETUWHERA ANA he Peeke Tiaki Moni i ia ra i ia ra mo te mahi tango moni mo te mahi utu moni hoki i te nuinga o nga Poutapeta Whakaputa Ota Moni i Niu Tireni, i roto i nga haora i whakahaerea ai te mahi mo nga ota moni.

2. Ko te moni hua e riro ana i te Kai-tuku Moni e £3 10s. i roto i te £100 mo nga moni tae atu ki te £200 e tukua ana e ia ki te peeke pera takoto ai, ki te neke ake nga moni i tukua peratia i te £200 tae atu ki te £500, ka heke iho te moni hua ki te £3 i roto i te £100. Kaore e utua ana he moni hua mo nga moni i neke ake i te £500 o te kaute kotahi.

3. E tino tau ana ki runga ki te Kawanatanga tonu te tikanga mo te utu hohoro i nga moni kua tukua e nga Kai-tuku Moni ki aua peeke takoto ai.

4. Ka ahei te Kai-tuku Moni ki tetahi Peeke Tiaki Moni a te Poutapeta, ki te tuku moni ki etahi atu o nga peeke pera i roto i taua Takiwa Poutapeta takoto ai, ka ahei ano hoki ia ki te tango mai i tana moni i roto i tetahi Peeke Tiaki Moni i te Poutapeta i roto i te takiwa na e marama ana hei tononga atu mana.

5. E kore rawa e whakina nga ingoa o nga Kai-tuku Moni ki nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, te nuinga ranei o nga moni i tukua atu e ratou ki te peeke takoto ai.

6. Ka ahei nga tamariki ki te tuku moni ki te peeke pera takoto ai, ka ahei ranei kia tukua he moni ki te peeke i runga i a ratou ingoa. Ki te maha atu o ratou tau i te whitu nga tau ka pena ano te tikanga mo ratou me te tikanga e whakahaerea atu ana ki te hunga kua pakeke; engari ia e kore nga tamariki pera e ahei te tango atu i aua moni kia tae ra ano o ratou tau ki te whitu nga tau.

7. Ka ahei kia whakatuwheratia he Kaute Tukunga Topu i runga i te ingoa o te hunga tokorua, maha atu ranei mo te taba ki a ratou, mehemea ehara ano ratou i te Kai-tuku Moni i runga i te tikanga topu, motuhake ranei.

8. Ko nga tono katoa e pa ana ki te tikanga whakahaere i te mahi o nga peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, me nga utu ki aua tono, e puta utu-kore ana i roto i te meera.

9. Ki te hiahia te tangata kia whakamaramatia atu etahi atu kupu mo runga i te mahi whakahaere i nga Peeke Tiaki Moni, ka taea tena te tono atu ki te Rangatira o tetahi Poutapeta, te tono atu ranei ki.

TE HEKERETARI,
I te Tino Poutapeta, i Poneke.

Te Tino Poutapeta,
24 o Nowema, 1904.

PANUITANGA.

HE whakaatu tenei kia mohiotia ai ka taea nga pukapuka kua whakahuatia i raro iho nei te tono atu i te Kai-ta a te Kawanatanga, i Poneke, ina tae mai te utu e tika ana, e pai ana te tuku Pane Kuini mai, noti o te Poutapeta, Ota Moni ranei.

Me ta whakaatu mai hoki te Poutapeta e tata ana ki te kainga ina ka tuhia mai te pukapuka ki te Tari o te Kai-ta a te Kawanatanga :-

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1886. Ko te utu, 1s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1888. Ko te utu, 1s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o nga tau 1890-91. Ko te utu, 1s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1892. Ko te utu, 1s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1893. Ko te utu, 2s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1896. Ko te utu, 2s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1897. Ko te utu, 1s.

Te Kahiti Rarangi Ingoa o nga tangata i wehea nei he rahui mo ratou i roto i te Poraka o Waimarino. Ko te utu, 1s.

Nga Korero Paremete, 1881, tae mai ki inaianei. Ko te utu mo ia pukapuka mo ia pukapuka pera mo ia tau, 6d.

Te Ora mo te Maori: na Hemi Henare Popi. Ko te utu, 1s.

Te Pukapuka Rarangi Ingoa o nga Tangata o ia wawahanga o ia wawahanga o Te Awarua Poraka, whakaatu hoki i nga hea o ia tangata o ia tangata. Ko te utu, 10s.

Nga Taita Korero Whakapapa a te Maori me nga Karakia o Nehe: na Hone Waiti i mahi. Pukapuka Tua-onu. Ko te utu, 7s. 6d.

Te Tiriti o Waitangi: he tino tauria tenei. Ko te utu, 5s.

Nga Huarahi-whakahaere o te Kooti Whenua Maori: he mea ta ki te reo Maori. Ko te utu, 1s.

Huarahi-whakahaere Apiti atu ki nga Huarahi-whakahaere o te Kooti Whenua Maori. Ko te utu, 6d.

Karakia mo te Ra (te 20 o nga ra o Hune) i whiwhi ai te Kuini i te Karauna o Ingarangi. Ko te utu, 6d.

Nga Tikanga-whakahaere i raro i Wahi II o Wahanga 11 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894": he mea ta ki te reo Maori. Ko te utu, 6d.

Nga Huarahi-whakahaere i raro i nga tikanga o "Te Ture Taone Maori, 1895." Ko te utu, 6d.